

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Videkre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .
Negyed évre . . . 2 . . .	Negyed évre . . . 2 . . .
Egy órára	Egy órára
Egyeszetlen ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK IANOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MORICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Debreczen polgárai!

Midőn nagy Rákóczi Ferencz 200 esztendővel ezelőtt a szabadságnak szentelt zászlót kibontotta, az árva magyar nemzethez kiáltványt inztézett. E próféta kiáltvány kijelentése: „ezer sebekből vérzik a nemes magyar nemzet,“ ma helyzetünkre is illik. Az ezer sebek ma is szakadallanul véreznek, mert nem engedi hegedni, gyógyulni százados ellenségünk az osztrák.

Ez az irgalmat nem ösmerő ellenségünk ismét tervet koholt pusztításunkra. Pénzünkre és vérünkre utaznak és az édes anyának az utolsó legény fiát is sárga fekete zsinóros mundirba akarják bujtatni, hogy az osztrák armádiát, pusztulásunk árán, még veszedelmesebb ellenségünké növelhessék.

A képviselőház ellenzéke ez ellen vivja a hetek óta vivott becsületes csatát. A törvényhatóságok hazafias tiltakozó feliratai ez ellen küldettek fel az országház zöld asztalára. A községekben, városokban tartott népgyűléseken a nemzet milliói pártkülönbség nélkül követelték visszavonását. A törzsök

kös nagy magyar városok százas küldöttségei e javaslat fölött érzett közfelháborodásnak és tiltakozásnak élő szóval tolmácsolására utaztak, utaznak föl a kormányfőjéhez és a képviselőházba.

Vajon Debreczen polgársága kivonhatná-e magát tiszteséggel-becsülettel ebből a nemzeti mozgalomból? Nem! De nem is akarja magát kivonni, sőt a helyzet jelentőségét átértvén, átérzvé magyar lelke teljes meggyőződésével, becsületes magyar szíve teljes hevéllel csatlakozik a nemzeti sereghez.

Most röviden számolunk arról, mik történtek eddig a debreczeni zászlóbontásra és azután meg, hogy az adott helyzettel számolva, melyek a további teendők?

A köztörvényhatósági bizottság sok érdemes tagja, közöttük a szabadelvű párt több jeles férfja, névaláírásokkal erősített kérvényt nyújtottak be a kormány debreczeni bizalmasához, Puky Gyula főispánhoz, kérvén a rendkívüli közgyűlés összehívását avégből, hogy a város vezető testülete tiltakozó

küldöttséget küldjön a kormányhoz és a képviselőházba a katonai javaslatok ellen. Ezen kérvényt ma délben adta át egy küldöttség a kormány bizalmasának, Puky Gyula főispánnak, a ki azonban nem hajlandó rendkívüli közgyűlést összehívni. Így mást nem tehet és az idők rövid lévén, más uton haladunk a szent cél felé tovább.

Mi következik most? . . . A népgyűlés! Debreczen város hazafias polgársága tartson népgyűlést és ezen népgyűlésen, a sok ezrek előtt őszintén tárván fel a helyzetet, a népgyűlési határozat alapján hatalmazzunk fel egy nagy küldöttséget Debreczen tiltakozásának és akaratának előszóval és feliratunkban leendő tolmácsolására és a nemzeti küzdelemhez való csatlakozás végett.

A népakarat ezen felséges megnyilvánulásának se a főispán, se senki másnem vethet gátat és a debreczeni küldöttség felmehet Budapestre; annyival inkább, mert a budapesti küldöttség alakítása már folyamatban van és már eleddig aláírási íveken száznál jóval több tekintélyes polgár ajánlotta fel magát a budapesti utra és ez a

A finnekről.

Irta: **Dr. Gulyás István.**

III.

1894-hen II. Miklós lett Oroszország czárjává s egyuttal a finnek nagy fejedelmévé. A finnekkel szemben ő is arra az utra lépett, a melyen atya elindult: biztosította őket jó indulatáról, atyai szeretetéről, alkotmányos érzületéről. 1894. november 6-án kelt hit levelében szóról-szóra a következőket mondja: „A gondviselés akaratából finnland nagyfejedelemség örökébe jutván, ezen nyilatkozatunkkal megerősítjük és biztosítjuk a nevezett nagyfejedelemség vallását, alaptörvényeit, minden rendjének jogait és kiváltságait melyeketők alkotmányunk alapján élveztek és élveznek s megígérjük, hogy azokat állandóan és teljes érvényükben megtartjuk.“ És úgy látszott, mintha a II. Sándor aranykorszaka akarna visszatérni. Az addig folytatott kiméletlen orosz támadások elhallgattak; finnország ismét teljes békében és nyugalomban folytatta a művelődés terén szinte lázas tevékenységét, hogy a harcokban felemészített századok mulasztásait pótolhassa; az 1897. évi országgyűlésen még a kölcsönös bizalom kifejezése nyugtatja meg a kedélyeket.

De a nyugalom nem tartott sokáig. 1898. augusztusában a czár, a szenátus megkérdezése nélkül, egy rendeletet bocsátott ki, melyben finnország rendeit 1899. január 19-ére rendkívüli országgyűlésre hívta össze.

A rendkívüli gyűlés tárgya: „A nagyfejedelemség katonai törvényeinek átdolgozása, hogy összhangba hozassanak az orosz birodalomban uralkodó alapelvekkel.“ Ez az ok megdöbentette a finn rendeket, rosszat kezdtek sejteni. Visszagondolván azonban II. Miklósnak irántuk eddig tanusított eljárására, a fejedelmi esküre, mellyel törvényhozási szabadságukat Miklós is biztosította; a legközelebbi országgyűlésre, melyen fejedelmük még a legalkotmányosabb eljárást tanusította; bizakodván különösen a fejedelmi adott szó szentségében: nagyobb aggodalom nélkül gyűltek össze. Tudták, hogy alkotmányuknak, függetlenségüknek, különösen nyelvüknek és vallásuknak régi ellenségei dolgoznak most is; de hitték, hogy a fejedelemnek részükön levő jó indulatú segélyével meghiusíthatják az ellenök intézett támadást. Megkezdtek tehát a katonai törvényjavaslat tárgyalását; de alig hogy megkezdtek, egy ukázt küldött a czár hozzájuk 1899. febr. 15-én, mely a finnek alkotmányát egy tollvonással eltörölte és a nagyfejedelemséget egyszerüen bekebelezte Oroszországba. Ez az ukáz, mely azóta szegény finn testvéreinkre annyi szenvedésnek lett forrásává, s mely a fejedelmi alakaskodó hitszegésnek egyik legjellemzőbb tanubizonyosága, szószerint a következőleg hangzik:

„Ő császári felségének kegyelmes manifestuma, kiadatott Szentpétervárott 1899. febr. 15-én. „Mi II. Miklós, Isten kegyelméből a minden oroszok czárja és autokratája, Len-

gyelország czárja, finnland nagyfejedelmé, stb. adjuk ezennel tudtára minden alattvalóinknak, hogy

finnland nagyfejedelemség, mely a jelen század kezdetétől fogva az orosz birodalomba volt bekebelezve, a boldog emlékü I. Sándor czár és felséges utódainak kegyelmes engedelméből belső kormányzatára és törvényhozására nézve mindazon különös intézményekkel rendelkezik, melyek azon ország életének feltételeihez a legalkalmasabbak.

De finnland helyi törvényhozási ügyein kívül, melyek azon ország társadalmának saját viszonyaiból erednek, a birodalom kormányzatára nézve más törvényhozási kérdések is merülnek fel finnlandi illetőleg, melyek a birodalom általános érdekeivel való benső összeköttetésüknél fogva nem tárgyalhatnak és döntethetnek el kizárólag a nagyfejedelemség alkotmánya alapján. S azon módot illetőleg, mely szerint az ilyen kérdések eldönthetők, a most érvényben levő törvények nem nyújtanak semmi határozott biztosítékot, a melynek hiánya következtében aztán komoly nehézségek merülnek fel. Hogy ezeket a nehézségeket orvosoljuk, a személyekre való tekintet nélkül, mindig szemünk előtt tartván a mi összes hűséges alattvalóinknak jólétét, alkalmasnak láttuk a most érvényben levő rendelkezések tökéletesítése és a nagyfejedelemség saját intézményeinek megőrzése szempontjából, hogy meghatározott és változhatatlan munkarendet állapít-

szám még az indulás napjáig bizonyosan, legalább kétszereződni fog, mert reméljük, hogy a hajdusági testvérek közül is csatlakozni fognak hozzánk.

Debreczeni polgárok! Készüljétek a tiltakozó népgyűléshez és ki csak teheti, csatlakozzék a budapesti nagy küldöttséghez. Debreczen élő szavát várja a nemzet gyötört lelke, mert gyáva nép az, mely tenni nem mer. Méltó a szolgaságra.

Debreczeni polgárok! a tiltakozó népgyűlés helyét és időjét ideje korán tudatjuk veletek. Talpra magyar!

Kik kérték a rendkívüli közgyűlés összehívását.

Itt közöljük a városi köztörvényhatósági bizottság azon hazafias tagjainak a névsorát, a kik a katonai javaslatok ügyében es ellen a képviselőtestület kebeléből tiltakozó küldöttség kiküldését óhajtván, a főispántól, beadvány útján, rendkívüli közgyűlés összehívását kérték. A főispán álláspontját első cikkünkben ösmertettük; érdemesnek és tanulságosnak tartjuk e helyütt közölni a köztörvényhatósági bizottság azon 83 hazafias tagjának a nevét, kik állást foglaltak a nemzet önvédelmi küzdelmében. Ösmerve a köztörvényhatósági bizottsági tagok hazafiságát, ösmerve a közgyűlésnek november hónapban hozott határozatát a katonai javaslatok ellen, bizonyosan írhatjuk, ez a névsor még teljesebb lett volna, ha az idő rövidsége nem akadályozta volna a felvetett eszmének és céljának a terjesztését; mert hisz az igazi magyar polgár nem is erezhet másként, mint ezen beadvány érdemes aláírói. Ime az iras:

Méltóságos főispán ur! Mult év nov. havában tartott biz. közgyűlésünkön a katonai javaslatok ellen egyhangúlag hozott határo-

sunk meg, melynek alapján a birodalom általános érdekét tekintve új törvényeket lehessen kidolgozni és életbe léptetni.

„Mig teljes érvényükben meghagyjuk mindazon fennálló intézkedéseket, amelyek a kizárólag finnland benső ügyeire vonatkozó helyi törvények megalkotását és kihirdetését illetik: szükségesnek találtuk magunknak tartani fenn a végső döntést mindazon törvényekre nézve, melyek a birodalom általános törvényhozásával vannak kapcsolatban.”

„Erre való tekintettel saját fejedelmi kezünkkel megállapítottunk és megerősítettünk bizonyos alapstatutumokat, melyeket a birodalom számára kidolgozandó törvények megalkotásánál, átvizsgálásánál és kihirdetésénél mindig tekintetbe kell venni — beleértve a birodalomba finnországot is — s ezen alapstatutumokat idemlékelvén ezenel kihirdetjük.”

„A mi koronás elődeinkkel egyetértőleg finnland haladásának biztosítékát ez országnak a birodalommal való legbensőbb egységében látjuk. Az orosz kormányzat védnöksége alatt és általa erőssé téve finnland csaknem egy egész századon át folyton és biztosan haladott a békés fejlődésben, és

zatunk támogatására a közgyűlés kebeléből küldöttséget kívánunk az országgyűléshez meneszteni. Az erre vonatkozó határozat meghozatala céljából kérjük Méltóságodat, hogy 1903. márczius hó 5-ikére rendkívüli közgyűlést méltóztassék összehívni.

Juhász Ignác, Ferenczy Gyula, Pető István, Kovács Lajos, Kecskés István, Erdei Ferencz, Pongó Lajos, Harangi Sándor, Fejér Ferencz, Várray Janos, Pálfi Ferencz, Kertész Mihály, Kertész István, Herczegh János, Dr. Freund Jenő, Boldog István, Marton Imre, Kiss Albert, Dr. Szikszai Szabó József, Somogyi Pál, Dr. Burger Péter, Kiss Bálint, Öry Mihály, Dicsőffi József, Otrokoosi Véghe János, Bakos Janos, Dr. Baeco Dezső, Kulesar Gabor, Dr. Peczkó Ernő, Alföldi Gabor, Kálmán András, id. Balogh István, K. Tóth Sámuel, T. Nagy János, Dr. Derekassy István, Némethi László, Némethi Sándor, Kelemen Gábor, Bácsi András, Zöld Mihály, Könyves Tóth Kálmán, Seres Andras, Varjas Janos, Török Bálint, Nagy Balint, Kéki Sándor, Simon István, Koppányi David, Bőszörményi Mihály, Bihari István, Faragó András, dr. Nagy Zsigmond, K. Kiss József, Kulesar Endre, Szabó József, Kurucz Miklós, Hajdu Gyula, Möricz Ferencz, Dávid Ferencz, Ungvári József, id. Banyai István, Salanki Ferencz, Szathmáry Ferencz, Kertész János, dr. Tüdös Janos, Rochlitz Arthur, Lövkovits Arthur, Tóth Kálmán, Vecsey Viktor, Nagy Sándor, Szánthó Győző, dr. Gulyás István, Jambor János, ifj. Schvarecz Vilmos, Szinay Gyula, Miskolczy Jenő, Szabó Kálmán, Hauer Bertalan, Sarkadi Ferencz, Varjas Sándor, Hochfelder Jakab, Riekl Géza, Lestyan Adorján.

Benedek Elek és Rákosi Viktor levelei.

(A szerkesztőhöz.)

A V. H. O. Sz. utazási ösztöndíjának elnyerése alkalmából sok kedves levelet kaptam felelős szerkesztőnk. Tekintélyes em

igazi boldogság volt az mi reánk nézve, ha a rendeknek az utóbbi időben kifejezett nyilatkozataiból azt láthattuk, hogy irántunk és Oroszország iránt odaadó érzelem égett a finn nép lelkében.*

„Biztosítva érezzük magunkat a felől, hogy a birodalom és a finn nagyfejedelem-ség alkotmánya közötti egyetértő működés, ha az a törvényhozási dolgokban a közös érdekekre tekint es a pozitív törvény határozott rendelkezéseire támaszkodik, az orosz birodalom jólétének és előnyeinek még ténylegesebb biztosítására fog vezetni.” Kiadott Szentpétervárott 1899. febr. 15., uralkodásának 5 ik évében. Az eredeti okmányt aláírta ő császári felsége, Miklós.

Az ukázhoz mellékelt alapstatutumok 8 pontjának lényege pedig az, hogy a finnorszag számára hozandó minden olyan törvényre nézve, mely a csár véleménye szerint az egész birodalom értékét is érinti, a finn országgyűlésnek csupán a véleménye kérendő ki, a döntés a birodalmi tanács, illetőleg a csár jogkörébe tartozik.

(Folyt köv.)

berek helyeslik, hogy külföldi csatangolás helyett az erdélyi magyar testvérek szomorító nehéz helyzetének, a helyszínen való tanulmányozását választotta. Ma is hozott két értékes, kedves levelet a posta a magyar irodalom két jeles, kiemelkedő, erős nemzeti érzésű mesterétől, Benedek Elek és Rákosi Viktor kiválóan szeretett és becsült íróinktól. A Benedek Elek kedves levele mely egyszersmind válasz korábbi levélre, így hangzik:

Budapest, 1903. márcz. 4.

Kedves Pali öcsém.

Leveled nem talált itthon, a mikor megjöttem, azon melegében zsebre vágtam, hogy majd a lakásomon válaszolok neked. Az ám; de a sok minden bajban zsebemben felejtődött a levél s ma került ki onnét nagy rémületemre. Magyar virtus ugyan a levélre való nem nem válaszolás, de én ezt a virtust a lehetőség szerint nem gyakorlom, veled szemben eppenséggel nem. Tehát: jere édes öcsém, bármikor jössz, szeretettel fogadlak s megbeszéljük a te utazásodat.

Isten áldjon, Pali öcsém, segéljen meg feltett szándékodban.

Szerető bátyád
Benedek Elek.

Rákosi Viktor író, országgyűlési képviselő ezen lelkesítő meleg sorokat írja:

Kedves barátom!

Mennyire örülök, hogy Erdélybe megy! Mennyit hirdetem, hogy az alföldi erős magyarság kell, hogy a hegyeken attörve kezét nyújtson az erdélyi magyarságnak.

A magyarok Istene vezérleje lépésedet. Nyisd ki a szemedet, lass es tanulj!

Ölel testvérileg
Rákosi Viktor.

Debreczeni kistükör.

(Hajdu Gyula ny. tanácsnok.)

Az öreg Gyula nyugalomba vonult. — Pedig ha a primadonnákat is nyugalomba helyeznék azzal a betegséggel, a mely Gyula barátunkat sanyargatja néhanap, akkor mar Küry Klárka is nyugalmazott primadonna volna azóta. Gyula barátunk ugyanis temporzásában, mint Klárka is volt.

Ez a temporzása a Simonffy Pista barátunk meghatározása szerint a sok üléstől származik...

Ellenben Hajdu Gyula volt finánc pasai minőségében, mint adóügyi tanácsnok, emberséges bánásmódjával a polgárságot halára kötelezte, de különösebben most, midőn a tervezett általános házbéradó kivételének polipját nyakazta le Juhász Ignác hathatós közreműködése mellett, a miért Hajdu Gyula érdemes a polgárság halájjára; ámbátor ezen hálynyilvanítást Hajdu Gyula a mult választás óta a lyukas és hamis upesti hatosnál is kevesebbre becsüli...

Azonkívül Gyula barátunk elvből gyűlöli a Bornemisszákat is; mig rokonszenvezik a Boromisszákkal; látni való tehát, nem a spirituszos Papp Laczi, de a tokaji boros Mátyás király nyomdokán halad; mert hiszi és vallja, hogy borban van igazság. Ugyannyira hite ez, hogy egyik borongós kedvű barátját is így ezáfolta le:

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású „MOLLITERGIN” arcz s kézbor finomító szépitő szerét, mely folyadék amig árszélkifujta arcot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s powder alá is i. en ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. Egy üveg „Mollitergin” ára 1 kor.

(3)

— Látom, hogy te morózus vagy, de én meg — borózus vagyok . . .

Szóval jó a bor . . .

Hajdu Gyula is jó, derék polgár, ki hosszú éveken át hasznosan hivatalnokoskodott. A felek és tisztársai egyenlően szerették. Többszörös háziúr is. Kedves családnak a feje. Kálvinista is. Szóval minden kellék található volt nála, hogy most a nyugalom őszi verőfényes napjaiban, az emberiségesen, becsületesen végzett munkás évek után az emberi kor határáig élhessen barátai őszinte öröme, kik előtt bár morózus, bár borózus, egyformán kedves Gyula, kinek ézüstös fürtei szívós tüzeket rejtegetnek.

Szabad Hajdu.

A kis sziget.

A „Debreczen“ számára írta: **Lakatos Károly.**

Egy végtelen tenger ez a világ
S hazánk benne egy szerény kis sziget;
Körültünk vész morajlik szüntelen,
Mely hullámmal már-már eltemet.

Ezernyi forgatag ásit reánk,
Órvények felé vonz a végzetünk —
És nincs a tengeren mentő hajó!
Tán az ég is feltámadt ellenünk!

Arczára setét fátyol gyülemlik —
Feketébb, mint a sirok éjele —
És belőle villámok képében
Villan elő a vész tekintete.

Rut árnyak suhannak minden felé:
Vad démonok ádáz küldöttei . . .
Gunyakzajuktól megrendül a föld
S az egeknek eltorzult térei.

Tetemre hívás gyásza int nekik —
S a kacaj vad mámor, e gyász felett,
Mert győzelmi dalt zúg az áradat,
Mely elsöpri a kicsi szigetet.

És nincs a menynek keltő anyyala?
Mért nem kondul vészharangok szava?
Várjátok, míg a vérharmat lehull
S reánk borul az örök éjszaka! . . .

Nem látjátok a vészes jeleket!
Miért nem gyul lángra a lelketek:
A nemzeti önértet szent tüze!
Vagy meguntátok az életet?

Halni vágytok régi dicsőségek
Már-már kialvó, de szent üszkeink?
Ugy siessetek, míg el nem közelg
A dicstelen halál, förtelmes kín! . . .

Ten fiaid lesznek sirásóid —
Mert — haj! — sok az áruló beestelen,
Káprázatban elmerült lelkükben
Megveszedik minden szent érzélem.

A régi jelleg bujdokolva él,
Szennyes penész lepi az ősi vért,
Ősiségünk ezer éves fáján
Sarga színt vált a sorvatag babér!

Jött-ment gazok tépdésik diszeit —
A silányságot, a mi még megmaradt;
Leköpdösik ezt a szentelt földet,
Melyhez annyi könnyű és vér tapad!

Szégyenpir kel az ősi hantokon —
Égő fényhullám, mit az alkony mért,
S mint a vér csepp: mélyen a földbe hat,
Megguyjtva lent a nyugvó szenvedélyt.

Megmozdul a föld minden göröngye,
Mintha milljó szív dobbant volna meg

Kossuth Lajos remek kivitelű, nagyalku szinnyomatu képe díszes arany keretben **44 korona.** Megrendelhető **havi 2 k o r o n á s** részletfizetésre

S a kitörni vágyó csonttetemek
Ráznák kinjukban roppant terhüket!

A sirvirágok vérszint váltanak,
Tombolás kél a csendes éjszakán.
Sohaj tenger tör a földből égre
S milljó átok, a holtak ajakán!

Vészkiáltás harsonája zendül —
Szittyalekek az eget rengetik!
„Gyujtsátok meg Hadur oltárain
A szent önértet harci tüzeit“!

Ne legyen ez viszhangtalan álom,
Áltató csillagrajos éjszaka!
Valjék tüzhányóvá minden kebel
S a láváját vad haraggal ontsa!

Valjék a keresztből sujtoló kard,
Tornyok buzogányából „urharag“,
S a megvetés gyilkos tengerébe
Fojsátok be a hitvány koresokat!

Jeltüzek gyuljanak a bérczeken —
Szittyák, Hajduk előbogatok!
Árasszatok a szomjaz mezőkre
A hitvány testekből vérharmatot!

Óh! vessétek ki a szivetekből
A sok aljas lelkű eretneket,
Kik az uborkafák magaslatán
Megtagnak érzést és nemzetet!

És ha megvetés ek éles kardja
Learatá e buta fejeket:
Oh! akkor az idegen sárkánynak
Méregfoga örökre elveszett!

Ébredjetez tehát, ébredjetez,
Rablók járnak a szent oltar körül!
Pedig ha ös-zezuzzák szentségeink:
A kis sziget örökre elmerül!

(Budapest.)

NAPI HIREK

Rendkívüli városi közgyűlés

Debreczen város törvényhatósági bizottsága a novemberi rendes közgyűlésén egyhangulag hozott határozattal tiltakozott a katonai javaslatok ellen, s e határozatát felküldötte a képviselőháznak s megküldötte a társ törvényhatóságoknak is, Debreczen törvényhatóságának tiltakozó határozata a képviselőházban abban a ritka elbánsásban részesült, hogy nyílt gyűlésen egész terjedelmében felolvassák, a többi törvényhatóságok pedig hozzájárultak s sorban emelték fel tiltakozó szavukat a fenyegető javaslat ellen. Most, mikor a kormány oly elkeseredett makacsságot tanusít a nemzet egyhangú tiltakozásával szemben, Debreczen törvényhatósági bizottságának tagjai pártkülönbség nélkül abban állapodtak meg (mert hiszen a katonai javaslat is pártkülönbség nélkül mindnyájunknak akarja nyakunkat szegni!) hogy a főispántrendkívüli közgyűlés összehívása iránt keresik meg, hogy a rendkívüli közgyűlés már előbb elküldött feliratának támogatására egy százas küldöttséget menessen a képviselőházhoz. Ebben a dologban kereste meg ma d. e. 11 órakor egy 12 tagu kül-

döttség a főispánt, átadván a pártkülönbség nélkül számos törvényhatósági bizottsági tagtól aláírt rendkívüli közgyűlést kérő ívet. A küldöttség szónoka, Juhász Ignác, szóval is elmondotta az okot, a mi a törvényhatósági bizottság tagjait a rendkívüli közgyűlés összehívására indítja; a főispán nagyon szívesen látta a küldöttséget; de hosszabb beszédben kifejtve, hogy, mivel a közgyűlés a katonai javaslatok ellen már tiltakozott, arra ujabban szükségét fennforogni ő nem lát: a közgyűlés összehívását megtagadta. Így tehát nem lesz rendkívüli városi közgyűlés.

Tisztelt Polgártársak!

Mikor a m. kir. honvédelmi miniszter a póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslatot vissza vonta: súlyos terheinknek némi könnyebbülését reméltük s mindnyájan örültünk.

Reményünket csalódás, örömről méltó aggodalom váltotta föl,

Az ujoncz jutalék fölemelése tárgyában ujabban benyújtott és az országgyűlés képviselőházában tárgyalás alatt levő törvényjavaslat még nagyobb áldozatot követel, még súlyosabb teherrel fenyeget.

A fegyveres béke s ezzel egybekötött katonai terhek, a nagy hatalmi abrándkép kergetése s az ezzel járó óriási meddő kiadások kimerítették már a magyar nemzet gazdasági erejét. E terheket fokozni, ily czélból a munkás kezét a termeléstől elvonni: közgazdaságunknak lassu megölése. A tökehiány s ránk zúdított verseny miatt az ipar tengődése, a vám és hitelviszonyok rosasága miatt a kereskedelem pangása, a jólétnek általános hiánya és mindenek fölött az évenként kivándorlok százezrei, kiáltó bizonyítékai, hogy „megujulnak a magyar nemzet régi sebei.“

Ha elvérezní s disztelen halállal veszni nem akarunk: hazafiúi kötelességünket teljesíteni tartozunk.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlése teljesítette már ezen hazafias kötelességét, mikor a múlt év november havában tartott közgyűléséből egyhangulag — tehát pártkülönbség nélkül — felírt a katonai törvényjavaslatok ellen.

Debreczen Polgárai! most rajtunk a sor, hogy a „szabadságnak ezen ósvárosában“ mi is teljesítsük legszentebb hazafiúi kötelességeinket.

Ily czélból hívunk titeket a folyó **márczius hó 15-ik napján d. e. 10 és fél óra** jára a városház udvarán tartandó népgyűlésre, hogy ott a városi közgyűlés lelket emelő példáját követve a földművelő, az iparos, a kereskő, az ifjusági és társadalmi különböző osztályok összes tagjai a hazaszeretet csodákat művelő ereje által lelkesítve és egyesítve, tiltakozó szavunkat politikai part különbség nélkül emeljük fel és egyszersmind feliratunknak az országgyűlés képviselő házához leendő benyújtására az általunk szervezendő küldöttséget meghatalmazzuk.

Elhatározásunkban és tetteinkben vezéreljen bennünket 1848 márczius 15-ikének lelket emelő emléke!

A végrehajtó bizottság.

Debreczeni küldöttség Budapeston.

Lapunk első helyén irányezikben foglalkozunk Debreczen hazafias, a nemzetnek

„Kazinczy“ könyvkereskedő részv.-társaságnál.

Megtekinthető **László Albert és Társa** könyvkereskedésében.

példát mutató, önvédelmi harcunknak nagy súlyt adó mozgalmával, melynek végcélja, hogy a debreczeni polgárság tagjai pártkülönbség nélkül, népgyűlés megbízása folytán minél nagyobb számban csatlakozzanak a kormányhoz és a képviselőházhoz küldendő nagy küldöttséghez. A mely küldöttség élőszóval tolmácsolja Debreczen felhaborodását a katonai javaslatok ellen, követelvénn annak a vissza szivását. Örömmel jelezzük, hogy e küldöttségbe nagy lelkesedéssel iratkoznak a polgárság minden becsületes osztályaiból. Szellemi munkások, iparosok, gazdálkodók tekintélyes nagy névsora kötelezte magát már eddig is az utra, melyre vonatkozó részletet közöljük, Ezuttal csak azt jelentjük, hogy a „Debreczen” kiadóhivatalában is van olyan iv, melyen a lelkes, hazafiés polgárok felírhatják magukat a küldöttségben való részvételre.

A tanári körből.

A debreczeni tanári kör f. hó 7-én, szombaton d. u. 4 órakor gyűlést tart, melyen Sinka Sándor és dr. Horvay Róbert fognak felolvasást tartani s a melyre a kör t. tagjait ezuton is meghívja az elnökség.

Kanyarójárvány Debreczenben.

Szomoru hír a szülőkre nézve, de igaz. A kanyaró nagyobb kiterjedtségben lépett fel Debreczenben a gyermekek közt, úgy hogy Sárvary Gyula főorvos naponként 6-8 megbetegülésről tesz jelentést a polgármesteri hivatalnak. A hatóság minden lehető megtesz a járvány megállítására, több iskolát a hol a járvány veszedelmesebb mértékben lépett fel, bezárták.

AFüggetlenségi-kör közgyűlése.

A „Függetlenségi kör” évi rendes közgyűlést f. hó 8-án d. u. 3 órakor tartja Csapó-utcai helyiségében, mely gyűlésre a kör tagjait ez uton is meghívja az elnökség. Targyak: a tisztikar és számvizsgálók jelentése. Indítványok.

Hajduvármegye sajtópöre.

A debreczeni törvényszék mint esküd bíróság tegnap délután folytatta Bessenyei József volt községi segédjegyző ellen folyamatba tett sajtótárgyalást. A délután folyamán kihallgatták a megrágalmazott tisztviselőket Rásó Gyula alispant, Wespriény-Zoltán főjegyzőt és Czeglédy Mihály főügyészt, Arra adtak felvilágosítást, szereztek e tudomást arról a bocsánatkérésről, melyre Bessenyei nyilvánosan, az összes debreczeni lapokban megkövette őket. A megrágolt tisztviselők mindnyájan igennel feleltek és kijelentették, hogy készen megbocsátani a vádlottnak. Egyes inkriminált közlemények felolvasása után megállapították a kérdéseket, majd az ügyész mondotta el vádbeszédét. A tárgyalást ma délután 3 órakor folytatják.

P. Nagy Zoltán hangversenye.

P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár folyó évi márczius hó 6-án, d. u. 5^{1/2} órakor a „Bika” szálló dísztermében előhala-

dott magántanítványaival hangversenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Schubert. Impromptu op. 142. No. 2. Boros Anna k. a. 2. Liszt Ferencz. 4 ik rhapsodia. Ábrahám Alice k. a. 3. Tatay Zoltán. 4. Weber. Rondo brillante op. 62. Maier Palma k. a. 5. Chopin. Polonaise d moll (op. posth.) Popper Klára k. a. 6. Gri g. Berceuse op. 38., Le matin op. 46. Kuthy Anna k. a. 7. Sauer. Echo de Vienne Szántó Jolán k. a. 8. Beethoven, Sonata op. 57 (Appassionata) I. Assai allegro. II. Andante con moto. III. Allegro, ma non troppo. Sonnenberg Berta k. a. A hangversenyre nincs beléptidij.

Öngyilkos gazda.

Hajdu Sámsonban tegnap véget vetett életének egy Fabian István nevű ötven éves gazdaember, ki gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Szobájában felakasztotta magát és mire észre vették, halott volt.

Az állami tisztviselők

országos egyesületének debreczen—hajdu-megyei köre 1903. évi márczius 8-án vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagy tanácsstermében rendkívüli közgyűlést tart. Egyetlen tárgy: az igazgató választmány határozati javaslata az állami tisztviselők fizetését rendező törvényjavaslatra vonatkozólag. Ezen közgyűlésre a t. tagokat és általában az összes állami tisztviselőket tisztelettel meghívja az elnökség.

A finn estély rendezése.

A Debreczenben felállítandó siketnéma iskola alapja javára f. hó 20 és 21 napjain a városi színházban tartandó ünnepély szűkebb körű rendező bizottsága f. hó 7-én szombaton d. u. 5 órakor a városház könyvtár szobájában (emelet 3 sz.) gyűlést tart, melyre ezuton is meghívja a bizottság tagjait az elnökség.

A baromfi tenyésztő egyesület közgyűlése.

A baromfi tenyésztő egyesület megalakítása tárgyában indított mozgalom mar eddig is meglepő sikerrel járt. Több mint hetven baromfitenyésztő gazda jelentkezett a megalakítandó egylet tagjául. A baromfitenyésztők ma délután 5 órakor alakuló gyűlést tartanak az Angol Királyné fehér termében, hol a megalakulás módozatait beszélék meg.

Meghívás

a debreczeni ev. ref. egyház árva ügyi bizottsága által 1903 év márczius hó 6 n d. n. 5 órakor az egyház tanácsstermében tartandó ülésre. Targyak: Folyó ügyek.

Hajduvármegye központi választmánya

ma délelőtt 10 órakor ülést tartott Rásó Gyula kir. tanácsos elnöklété alatt a képviselő választásra jogosultak névjegyzékének kiigazítása tárgyában. A választmány tagjai közül jelen voltak: Wespriény Zoltán főjegyző, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, Dr. Czeglédy Mihály tisztifőügyész, Wespriény Kálmán levéltáros, Pákozdy Sándor vármegyei I. fő aljegyző, Dalmy László, Horváth Kálmán, ifjabb Möricz Pál tagok. A beérkezett miniszteri rendeletet tárgyalván, a jelen helyzetnek megfelelő módosításokat megtevén, megalakították. A névjegyzékek ki-

43 frt 25 krig, valamint a legújabb fekete, fehér és színes kényt, sima, csikos, koczkás és mintázott Damastok stb.

Selyem Damast 85 kr.-tól 11 frt 80 krig.

Selyem Bastruhák öltözékeként 9 frt 90 krtól 43 f. 25 krig

Foulard selyem mintázott 60 krtól 3 frt 70 krajcárig.

méterenként, portó és vámmentesen házhoz szállítva. Minták forduló postával. Sweizba 2-ös levélbélyeg.

kiigazítását eszközölő küldöttségeket, melyek választókerületenként a következők: A hnánási választó kerületben: a) Hnánason: elnök Csohány József, tagok dr. Nagy Gábor, Berencsy Gyula, póttagok: Pénzes László, Gaál István. b) Hdor gon, elnök: Ujhelyi Andor, tagok: Kömerling János, Rajk Imre, póttagok Tóth A. Mihály, Tóth Imre. e) Hadház, Sámson, Téglás: elnök Wespriény István, tagok: Csapó László, Ethey János. póttagok: Göény Ferencz, Oláh Gyula. I. A szoboszlói választó kerületben. d) H. szoboszlón: elnök Padrah Sándor, tagok: Alexi Sándor, Fogthüy János, póttagok: G. Tóth János, Zakar Sándor, é.) Balmazújváros Alsó-felső-Józsa, elnök: Dalmy László, tagok: Kaszás József, Toronyi János, póttagok: Eresey Gábor, Szilágyi Sándor, f.) Szovat, Vámospéres, Mikepéres, elnök: Harcsarik Géza, tagok: Nádházy Benjámin, Kohutovics János, póttagok: Orosz István, Szücs Ferencz. III. Nádudvari választó kerületben: g.) Nádudvar és Püspökladány: elnök: Kiss Ferencz, tagok Balogh Sándor, Nagy Albert, póttagok: Ács Nagy Sándor, Baranyai Lajos. — h.) Földes, Kaba, Tetten: elnök Horváth Kálmán, tagok Lojka Károly, Kállay Ignác, póttagok: Mácsay József, Ványi Lajos. i.) Csege, Egyek: elnök dr. Kovács Albert, tagok: Csák Gyula, Kardos Géza, póttagok: Szabó Gábor, Devics Lajos. — Az összehíráások most kezdődnek és április 1 ig be kell fejezni. Április 3 ig kell be küldeni a kiigazított lajstromokat.

Kuruczokori hangverseny.

Nagyjelentőségű kezdeményezésnek tartjuk a magyardal történetében a debreczeni dalárdának történeti hangversenyeit. Ezzel a kezdeményezéssel példát adott a többi hazai dalárdának is, melyet ha követnek: a dal segélyével nagy szolgálatára lesznek a nemzeti eszmények erősítésének. Mi teljes előszereléssel hajunk meg a debreczeni dalárda ezen irányu működése előtt, mely a dalárda elősmert művészi erőinek közreműködése mellett valóságosan fanatizáló hatással volt arra a diszes, valogatott közönségre, mely a Bka dísztermét, paholyait, zsufolásig töltötte meg es mely az előadott édesbus kurucz dalok hatása alatt viharosan tapsolt, és éljenzett, tüntetett, lelkebe a nemes gyönyörűség és magyar érzések gyöngyharmatát szedvén be. Nincs terünk, hogy most részletezzük ezen történeti hangversenynek, a kurucz kor nótáinak fényes sikerü, művészi magas színvonalon álló, zamatos előadását, csakannyit írunk, hogy annak mind a dalárda énekművészei, mind a Ráczy Károly barnaképü hegedüsei és tárogatósa által előadott számai a legmélyebb hatást keltettek, úgyhogy mi a legfokozottabb kíváncsisággal nézünk a dalosegyesület által rendezendő III-k történeti hangverseny elé, mely a mult század eleje és a szabadságharcunk dicső világából származó nemzeti népdalainkat fogja bemutatni, művészi bokrétába fűzve. Elősméremmel hajunk meg az öreg dalárdának ez irányu működése előtt.

„Debreczen vármegye.”

Az élelmes és figyelmes temesvári főkapitányság nem csupán országos, közhirdetésekből

Henneberg selymek 60 krtól 11 frt 35 krig méterenként

Báli selyem 60 krtól 11 frt 35 krig

Menyasszonyi selyem 60 " 11 " 35 "

Blouse selyem 60 " 11 " 35 "

Selyemgyár Henneberg, Zürich.

Selyem bastruhák

9 frt 90 krtól

szokta terjeszteni vásárainak hírét, idejét, hanem annyira kiterjeszti a figyelmét, hogy még az egyes kereskedőket is külön levélben invitálja a temesvári híres vásárra. Az egyik debreczeni nagykereskedőhöz is érkezett ilyen szívélyes levél. Mindenféleképpen okosan van kiállítva, csak ottan tévesztett a temesvári főkapitány irnoka, hogy „Debreczen megyébe” ez mezte a levelet. Ejh, mégis csak szép az a földrajzi tudomány

Debreczen város központi választmánya

tegnap délután Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen megalakították az 1904-ik évre az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítási munkálatait előkészítő összeíró küldöttséget. Az összeíró küldöttség tagjai a következők lettek: I. kerületben: Péterfia utca: elnök: Simonffy Antal, rendes tagok: Somogyi Pál és dr. Nyiri Ernő; póttag Hamar László; Csapóutca: elnök Kálmánczhey Mór, tagok O. Végh János, Pnblig Ernő, póttag Kovács Kálmán, II. kerület: Hatvan-utca: elnök Márk Endre, tagok Mihalovits István, dr. Bacso Dezső, póttag K. Kiss József; Piacz-utca: elnök dr. Megyery Pál, tagok dr. Szücs Géza, dr. Fejér Ferencz; póttag dr. Hegedüs Jenő. III. kerület Kossuth-utca: elnök Rickl Antal, rendes tagok Polgári Bálint, Juhász Ignác, póttag Vetéssy Béla; Varga-utcai elnök, Csurka János, tagok Pálffy Gábor, dr. Kocsár Gábor, póttag Bilkei Kövesdy Imre. Az eként megalakult küldöttség felesketésével a központi választmány a polgármestert bizta meg. A polgármester a tagokat eskütételre e hó 7-ik napjának délután 3 órára hívta meg.

Szávay Gyula és Thaly Kálmán.

A kassai felsőmagyarországból olvasuk: Említettük, hogy a kassai kereskedőifjak társulata által rendezendő Rakóczi ünnepélyre Szávay Gyula a kiváló poéta is el fog jönni. Levele, melyben jövetelét bejelenti, így szól:

A Kassai Kereskedő Ifjak Társulatának
Kassa.

Szíves meghívásukat vettem, azt elfogadom. A tervezett Rakóczi ünnepen résztveszek, nem ugyan mint védnök, hanem mint egyszerű szereplője a muzsának, mert büszkeségemnek fogom tartani ha Rakóczi dicsőségének egy lantpendítéssel szolgálhatok.

Hazafias üdvözléssel:

Dr. Szávay Gyula.

Az ünnepély egyik fénypontja kétségkívül Thaly Kálmánnak a „vén kurucz“-nak erre az alkalomra „Recrudescunt“ czimű költeménye lesz, amellyel az ősz író ifju tüzzel írja meg Rakóczi csatára hívó szavát. Az ünnepség ügyében egyébként — mint már jeleztük — a napokban ülés lesz, melyen részletesebben is megfogják állapítani az ünnepély műsorát.

Nincs párja a Mollináry-bakának.

A Mollináry-baka dicséretét még a nóta is zengi. Az ezred most messze esett Magyarországtól, mert már hosszabb idő óta Szerajevóban állomásozik. A minap, február 28-án, szép és lelkes ünnepük volt a bakák-

nak, mert új parancsnokuk, Vogel Simon ezredes, a ki azelőtt a soproni 76-ik ezred élén állott, az ő anyanyelvükön, ékes magyar szóval köszöntötte a legénységet s a nótánál is szebben hangoztatta a Mollináryak dicső multját. Beszéde, amelyet az egész tisztikar jelenlétében, az ezred frontja előtt mondott, így hangzik:

Katonák!

Ő felsége, legfelsőbb hadurunk kegye folytán az ezred élére állítatva, bajtársi szívem teljes melegével üdvözöllek benneteket, üdvözöllek deli fiait a szép alföldi rónának — Mollináry-bakák! Határtalan volt örömöm, midőn dicső uralkodóknk éppen a legmagyarabb ezred vezetését bízta rám, mely oly sok évi főnnállása óta csak hírt és dicsőséget szerzett és a legvésteljesebb időben is mindig gyarapította egy-egy levéllel ugy saját, mint a hadsereg baberkoszoruját; mely béke idején is egyaránt kitűnt, kiérdemelve általa legfelsőbb hadurunk s minden előljáronak teljes elismerését. De ez a hírnév kötelességeket is ró ránk, azért tehát katonák, őrizzétek szemetek világaként e szép es mocsoktalan hírnevet! Fegyelem, kötelességtudás és példás magaviselet által mutassátok meg, hogy méltó fiait vagytok dicső elődeiteknek, kik nem feledkezve meg sohaseszent esküjükről, annyi csatában s ádáz küzdelemben adták megkapó példájukat a trón és a haza iránti hűségnek, s hogy ha majdan legfelsőbb hadurunk kegyes akaratának úgy tetszik, hogy a tett mezejére szólítson benneteket, trónt és hazát védeni hadd zengje a nóta: Nincs párja a Mollináry-bakának!

A magyar bakák perczekig éljenezték a derék parancsnokot, a ki első szereplésével meghódította a szívüket.

Áthelyezett tb. főszámvevő.

Az öreg vármegyék bomladoznak, a kasszát elvevén az éhes kormány tőlük, a gazdalkodás főellenőrizői is, a vármegyei számvevők is az allami beamterek sorába helyeződtek át. Ime mostan is a nemes vármegye egy volt tisztviselőjének áthelyezéséről adunk hírt. A pénzügym. Nyiregyházra helyezte át Rásó Janos megyei számvevőt, tb. főszámvevőt, a debreczeni aranyifjuság rokonszenves tagját, kinek az allami szolgálatban is sikereket kívánunk, de nem is bucsuzunk tőle, mert ugyis tudjuk, hogy Janos urat — a szomszédból — gyakran haza hozza a szive.

A Kossuth-dalkör

folyó évi márczius hó 14-én Kökert Gusztáv karnagy vezetése és Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett a „Bika“ szálloda dísztermében tartandó zártkörű dalestélyt rendez. Belépő-díj személyenként 2 kor. Család-jegy 3 szeméyre 4 kor. Kezdeté este 8 és fél órakor. Jegyek előre válthatók: Benyáts Emil Piacz-utcai, Magyar Ferencz fodrász Kossuth-utcai és Nagy Lajos hentes gróf Dégenfeld-téri üzletében. A hangverseny műsora: 1. Nyitány, előadja a zenekar. 2. Himnusz Erkel F.-től, előadja a dalkör zenekiserettel. 3. Megnyitó beszéd, tartja dr. Bacso Dezső e. titkár. 4. Kossuth dala Gál F.-től, előadja a dalkör. 5. Talpra magyar. a) Petőfi Sándortól, szavalja Kaliczky Ernő e. tag. b) Sz. Nagy Károlytól, előadja a dalkör. 6. Szózat Egressy B.-től, előadja a dalkör. Hangverseny után táncz.

A gárda meghal, de — nem ül le.

A ki a Petit Journal-t olvasgatja, az a multkoriban érdekes czimképhen gyönyörködhetett. A kép azt a jelenetet ábrázolta, amint elegáns, karcsu angol gárdatisztek egyik megköltözött társukat iszonyu botlité-

sekkel véresre szabdadják. Mindenki tudta, hogy ez a kép nem tréfa, hanem az angol gárda tisztikarának most kipattant titkát, a tiszték között régóta divatos botbűntetést ábrázolja. Meglepődve s bizonyos önérzettel merültünk el tehát mi is a bámulatába, hiszen az mindenesetre megszívlelendő jele haladásunknak, hogy az angol katonai tiszték legkényesebb becsületbeli sérelmeik elintézésében olyan eszközzel élnek, amelyet nálunk az 50-es esztendő előtt a szolgabírói hajduk forgattak nagy ügyességgel s a hadsereg kebeleiben is csupan a közlegénység ismerte valami rettenetes és csipős dolognak. Az angol gárdának ez a furcsa szokása már sok guuyra es tréfára adott alkalmat s különösen a francia újságok ki nem fogynak a kifigurázásból. Legutóbb a Cri de Parisban olvasunk erről egy pompas adomát, melytől ugyancsak tüszenthetnek az angol tiszt urak. Nevezett újság szerint a londoni Gaity-színházban a földszint első sorában az előadás megkezdése után is allva maradt két fiatalember. A hátrább ülők protestáltak ez ellen s hangos szóval kövelelték, hogy üljenek le. A két fiatal azonban, úgy tett, mintha nem hallana a méltatlankodást s csak tovább allott. Pisszegés, fenyegetés, indulatos rendutasítások, miközben a karzatról ledörög egy hang:

— Nem ülhetnek le, hiszen a gárdából valók!

S a két fiatal dandy, mint a kámfor, úgy elillant a nézőtérről.

Hogyan mulatnak az államfogyok?

A szegedi államfogházba márczius 1-én egész sereg új „vendég“ vonult be. És ezek ugy latszik, eléggé, jókedvűek is, mert pl. megteszik azt a kis tréfát, hogy pár nap mulva megülik a szabadság ünnepét, márczius tizenötödikét. A „rabok“ azonkívül még más dolgot is elhatároztak. Azt tudniillik, hogy ugy, amint vannak, a fogház udvarán lefénypéztetik magukat. Kérvényt adtak tehát be Mecsey Jozsef börtönigazgatónak, engednie meg, hogy lefénypéztessék magukat, had mondhassák majdan a későbbi unokának:

— Ime, így néztünk ki akkor, midőn a szegedi államfogház levegőjét szívtuk!

Az igazgató azonban megtagadta ezt a kérelmet az okon, hogy a „szabályokban ez nincs megengedve“. Erre az államfogyok a fogház jelenlegi házi fiskálisa újan telfolyamodással éltek az ellen az igazságügyminiszterhez. Most kíváncsian várják a miniszter választását. Azonban, figyelembe véve a gyorslábú igazságszolgáltatást, alkalmasint már régen el is feledik a „fogyok“ az államfogházat, amikor megérkezik a miniszteri engedély. Esetleg a harmadik párbajuk miatt kiszabott büntetést töltik ki.

A pápa vendégszereplése.

Ó-Toplicza erdélyi községben egy szép napon megjelent Popescu, oláh pápa. A szomszédos Romániából jött át, hogy a becsületes ó-topliczai oláhokat „nemzeti öntudatra ébressze.“ Izgató, bujtogató beszédeket tartott és titokban igyekezett — a derék oláhokat a magyarság ellen felingerelni. Azonban Ó-Toplicza csak nem akart ébredni. Sőt ez a szerencsétlen nép olyan mélyen sülyedt a tudatlanság posványába, hogy megváltóját Popescu apostolt, egyszerűen átadta a hatóságnak. Ó Toplicza derék, hazafis érzésű román lelkésze, a hivatlan apostolt átadta a magyar-régi szolgabíróknak, aki Popescut szépen hazatolonczoltatta Romániába. Popescu most szomoruan emle. eti az irás szavait: Senki sem próféta a hazájában — de még a szomszédban sem.

Elhunyt fiatalasszony.

Gerőcz Józsefné szül. Balázs Eszter f. hó 3-án éjjeli 12 órakor, hosszas és kínos szenvedés után, elele 24-ik, boldog házasságának 3-ik évében elhunyt. A megboldogult hültetemei f. é. március hó 5-én, délután 2 órakor fognak Péterfia utca 32. sz. a. háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az elhunyt fiatalasszonyt férjén és egyetlen kis gyermekén kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejthetetlen emlékü leányunk temetésén megjelenni s ez által mérhellen bánatunkat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. Nem különben hálás köszönettel adózunk Schaff János, Kurián Gyula, Daridán család, Erdős és neje, Tóth Juliska, Szathmári Gábor, Ari Róza, Morga András, Janatka Alajos és Friedmann Elemérnek, hogy szeretett gyermekünk ravatalára koszorút helyeztek. Hálaosan köszönjük a munkás dalegylet megjelenését és közreműködését, a pinczér egylet megjelenését — és közreműködését, s a nagy közönség részvétét. Zech József és családja.

Mindenki tudja.

hogy a Mauthner-féle impregnált takarmány-répamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

SZINHÁZ.**Műsor:**

Csütörtökön: „A“ bérletben Bob herczeg.

Pénteken: „B“ bérletben Bob herczeg.

Szombaton: „C“ bérletben Bob herczeg.

Vasarnap délután: Képzelt beteg. Vigjáték.

Este: Lili. Énekes színmű.

Koldus diák.

Miliöcker dallamduš operettejét a koldus diákok ismételték meg szép közönség előtt. A közönség mulatott, élvezett, mert kitünő előadásban gyönyörködhetett.

Réthy Laura ragyogtatta művészetét, úgy magán énekei, mint a Karacsésal énekelt kettőse, frenetikus tapsra ragadták a hallgatóságot. Tiszta érczes hangja megrezgeti az ember szívének a hurjait, behatol érzelmeibe és élvezti az igaz művészetet. Karacs pompásan énekelt és játszott. Felhő Rózi ennivaló kis Bronislava volt csinos, kedves, örökké vig. Jól is énekelt.

Mezeyvel való kettősét meg kellett ismételnie, az utolsó felvonásban a magán dalát nem győzték eléggé ujrázni, úgy hogy végre is pajzán mosolylyal ajakán sugta a közönségnek: „majd holnap.“

Mezey egy kis rekedtség volt észlelhető, de azért szokása szerint szépen énekelt.

A vendég Szilágyi Dezső Ollendorf szerepében sikeresen működött. Ambiciózus színész, kívánatosnak tartanánk, ha az igazgató más szerepekben is fellépte né ezen sokoldalú, gyakorlott és tehetséges színész.

Székely Ilona, mint hadapród csinos

volt, de le kell szoknia a hadaprósról. A többi szereplők is mind megállták a helyüket, Krémer szokása ellenére kissé túlzott.

Élveztünk tehát egy jó előadást és dícséret illeti Makót, hogy igyekszik a debreczeni páratlanul jó közönséget kielégíteni.

Nick.

CSARNOK.**Ruth eljegyzése.**

(Irta: May György.) 10.)

Fordította: **Biró Irén.**

— Legkevésbé sem. Azonnal be is bizonyítom. Ön bizonyosan attól tart, hogy a királyfi éjjel nem venné észre a szép álmódót, s elmenne mellette, — a nélkül hogy felköttené. E miatt ne aggódjék. Ha éjjel vagyunk ismeretlen vidéken, annál figyelme sebbek leszünk, és mindenfelé nézünk és hallgatózunk. Mennylvel inkább a királyfi, ki a sűrű erdőben egy elátkozott kastyéba megy, s titokzatos, merész kalandokra vágyik.

— Vajjon fényes nappal nem különösebb é az ilyen kísérleties jelenet?

— Mi kísértetieset talál a királyfi abban, ha délben alva találna egy gazdagon felöltözött fiatal leányt egy mohos padon? Mikor a nap magasan áll, mindenre álmósítólag hat. A szél pihen, a tő alig hallhatóan mormol, a falevelek meg sem mozzeszannak, az égen lustán vonulnak a fellegek, a virágok álmódóva hajtják le fejüket, a pillangók mondatlanul pihennek a virágok között. A hű kutya az ajtóban fekszik, a nyáj is mozdulatlanul terül el a füben a zöld mezőn; az erdő állatai elbujnak rejtek — helyükre, az ember déli pihenőt tart.

— Pán alszik, mondták a görögök.

Ebben az időszakban nem ütközhetik meg rajta, ha a csodaszép királyleány a lugasban alszik. Az apród és a galambpár szintén a varázslatot jelképezik; de mivel a királyfinak nincs min csodálkoznia, körül sem néz és tovább halad. De mily meglepő lehet ránézve, ha éjjel érkezvén a barlanghoz, ott egy angyali szép leányt lát aludni. Nem czigányzó, kinek a lombok közt kedvesebb, mint a selyem vánkoston; arca fehér öltözéke drága, ha kissé kiment is a divatból. Talán beteg, elájult és senki sincs közelebb.

De itt van egy apród. Alszik! Az agár is alszik a füben. És nem ébredt föl idegen közeledtére? Különös. Lová nyertett és utána a csönd még félelmesebb lett. Bátor ugyan a királyfi, de mégis menekülni akar e kietlen helyről, de — ő nem lát hat tele serleget, a nélkül hogy ki ne üritené, szép leányt a nélkül, hogy meg ne csökölne, — hirtelen egy csókot nyom az alvó ajkára, és ez a csók megtöri a varázst. Mint jól nevelt leány, Csipkerózsza azonnal megmondja neki, kompromittálva van, tehát beszéljen a papával . . .

((Folyt. köv.))

Szerkesztői üzenetek.

V. B. A gondolata becsületos, hazafias, hanem a verselése csak aféle próbálatolás. Nem közölhetem.

T. Már másik cikkelyei is jelentek meg. Az egyiket vezércikknek adtam. A többi közlésével azonban várni kell. Olyan puskaporos világot élünk, midőn a magába mélyedő csöndes elmélkedésnek keletje, de, mihelyt lehet, sort keritünk reá. Tehát türelem.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

közírré teszi, miszerint a betétkamatláb iatézetünknel

f. évi 1903. március hó 10-től

4 % -ban,

hosszabb benhagyás esetében

4 ¹/₄ % -ban

állapított meg.

Az igazgatóság.

**Vetni való
bükköny**

I. minőségű.

Kapható

Berger Henrik czégnél.

Széchenyi-u. 21.

**Nagyerdei fürdő és viz-
gyógytelep. Gőz- és
Kádfürdő.**

A kádfürdő helyiségekben berendeztem az **összes specialis gyógyfürdőt, u. m.:**

Mor-vasláp fürdőt

speciális nőbetegeknek; vas jódos fürdőt, vérszegény, sápkóros, görvélyes, gyengén fejlett stb. betegek és gyermekeknek és a legkülönfélébb bőrbajok ellen,

valódi kénes iszap fürdőt

csusz, rheuma és meghűléseknél, fenyő fürdőt mellbetegek részére. Sós fürdőt a bőrbántalmak és nőbajok ellen. Nevezett gyógyfürdők orvosi utasítás és felügyelet mellett készíttetnek.

Gyógyfürdő jegyek csak a pénztárnál kaphatók.

A fürdőbérlo.

tisztelt gazdaközönségnek!

Ajánlunk: elsőrendű **arankamentes,** a magyar királyi állami vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt

lóhere és luczernamagot

eredeti **quedlinburgi** kitünő **csiraképeségű répmagvakat, komócsin fűmagot, csibehurt, lenmagot, kendermagot, vetőmag bükkönyt, gyönyörű Hanna és Chevalier árpát, vetőmag zabot stb.**

a legjutányosabb napi áron

Holländer Adolf és Fia
Debreczen, Piacz-utca 28 ik szám.

Boros Testvérek nődivat áruházában

Divatos Ruhakelmék, Selymek, Divatos
Jó Sefírek, Batisztok, Vász- Jó
Olcsó nak, Szőnyegek, Fügő- Olcsó
nyök, Ágyterítő, Pipere
czikkek.

T. iparos urak figyelmébe!
Kovács kő-
szenet, pozsonyi kőszenet, (Kox) és faszenet
legjutányosabban hához szállít Neumann és
Weisz hatvan u. 5. telefon 205.

Eladó Egy jókarban levő Bösendorfer
zongora 60 frtért, több függő
lámpa és egy tükrös fogas és esőernyő
tartó, értekezhetni Miklós-utca 11.

Tölgyfa szőlőkaró

kapható míg a készlet tart **Hegedüs Emil** tűzifa
raktarában nagyban és kicsinyben Miklós-u. 7.

Sestakert I. járásban

egy nyilas szőlő csinos nyaralóval előnyös
feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadó-
hivatalban.

Földbirtok.

A debreczeni Ondódon (Kádár dü-
lőben) **10 kat. hold kitünő**

szántóföld

lakház és istállóval sürgősen eladó s
azonnal átvehető.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhi-
vatal ad.

4238.—1902.

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járásbírósg mint
tkj. könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Be-
lovary Lajos végrehajthatónak H. Kiss Ágnes
Balogh István végrehajtható szenedő elleni
80 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végre-
hajtási ügyében a debreczeni kir. törvény-
szék (a püspökladányi kir. járásbírósg) te-
rületen lévő Földes községben fekvő a földesi
3304. sz. tkj. b. 490/a hrsz. ingatlan 400
korona, ugyanazon tkj. b. 11207. hrsz. in-
gatlan 23 korona, földesi 3865. sz. tkj. b.
11465 hrsz. ingatlan 51 korona, földesi 4201.
számu tkj. b. 11623/a hrsz. ingatlanra 56
korona földesi 3304, 3865, 4099. számu tkj.
b. 8696 a 8701. 10241. 8702. 10240.
hrsz. együttesen eladandó ingatlanokra 512
koronában ezenell megállapított kikiáltási
árban az árverést elrendelte és hogy a fen-
nebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi April**
hó 3-dik napján délután 2 órakor Földes
község házána megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási áron alól is
eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 kor.
2 kor. 30 fill., 5 kor. 10 fillér, 5 kor. 60 fill.
és 51 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az
1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november hó
1-én 3333. sz. a. kelt ig. miniszt. rendelet
8. §-ában kijelölt óvadéktépes értékpapírban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt átszolgál-
tatni. Kir. Járásbírósg mint tkvi Hatóság
Püspökladányban, 1902. évi Deczember hó 18.

Dr. Tikos, kir. aljárásbíró

Üzlethelyiség változás!!!

Van szerencsém értesíteni, hogy

kályha- és vasbutor-raktáramat

Hatvan-utca 2. sz. a. házamból **piacz utca 27. sz., városi bérházban** (volt Mendelovits üzlethelyiség) **a városi székházzal szemben** helyezem át.

Ujbereendezés alá kerülő raktáramban nemcsak **porcellán-, vas- és Meidinger rendszerű kályhákat, vasbutorokat, fürdőkádákat, jégszekrényeket és fényezett árukat** tartok fenn dus választékban, de felszerelem azt minden igényeket kielégítő **konyhafelszerelésekkel**, nickel és nickelrozott árukkal és **vadászati** czikkekkkel. **Lőpor** elárulítácom is ezen helyiségbe lesz.

Eddig tanusított bizalmáért és pártf. ársáért hálás köszönetemnek kife-
jezést adva s kérve azokat a jövőre is részemre fentartani, vagyok kiváló
tisztelettel

TÓTH GYULA,
vaskereskedő.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
am Rahrtsch-Seeufer.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitünő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgöresőt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidák, szeliden mozditja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felülfűgést, a száznak s a gyomornak büvét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiűéseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a **mellékelt zöld mezejű apáca-védjegyre!** Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sít mentül régiebb, annál jobb nem árt a sz rnek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szé-
küldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi
segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak
haszontalan elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletben
e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szorból. A hol nem bizonyos,
hogy az én kitünő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim: 2.

**Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei
Rohitsch-Sauerbrunn.**

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Schicht-szappan

Védjegy

szarvas

kulcs

vagy

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon
a **Schicht** név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

KOVÁCS SÁNDOR

mérnöki irodája

Debreczenben, József
kir. herczeg-utca 13. sz.

Elvállalja a mérnöki foglalkozás körébe vágó mindennemű munkálatok tervezését, építés vezetését és felülvizsgálását.

Mindennemű műszaki kérdésben szakértői véleményt ad.

A LEGUJABB

==== tavaszi ====
kosztüm és ruhaszöveteink

meglepő szép választékban
megérkeztek.

Mintagyűjteményünk
I. évi márczius 2-től kezdve
a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatáruhaza

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

Meghívó.

A derecskei termelő és értékesítő szövetkezet 1903. márczius 16-án, d. n. 5 órakor a „Polgári olvasóköri” helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések előterjesztése.
2. A zárszámadás és mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
3. Esetleges indítványok.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg a fenti helyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Derecske, 1903. márcz. hó 1-én.

Az igazgatóság.

Üzlet nagyobbitás és cégváltozás.

MAJTÉNYI és ZENGEVALD rőfös és rövidáru kereskedése
Debreczen, Piacz-u. 14. (Bika szállodával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az eddig nevem alatt fennálló cégembe Heidenhofier Majtényi Pál ur belépett s üzletünket a mai naptól

Majtényi és Zengevald

törvénszerűleg bejegyzett cég alatt tetemesen megnagyobbítva tovább vezetjük. A midőn megköszönöm a n. é. közönség becses pártfogását, kérem, hogy azt társas cégünk részére is sziveskedjék fentartani.

Egyben ígérjük, hogy minden igyekezetünk oda fog irányulni, hogy t. vevőink bizalmát a legjobb áruink szolid kiszolgálásával mielőbb kiérdemeljük és azt maradandóan biztosítsuk.

Teljes tisztelettel

Zengevald Géza.

A Majtényi és Zengevald cég beltagja.

Fontos az érdekelteknek tudni,

hogy míg egyéb egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik, addig hathatós már 1/2 pohár

IGMÁNDI keserűviz.

mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó.

Amellett könnyen bevehető, mert íze nem émelygős sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban, üvegje 60 fillér.

Minőségileg kéretik össze nem tévesztetni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésénél határozottan Schmidthauer-féle Igmándi viz kérendő.

Raktárak Budapesten Édeskuty L. és Lux M. cégeknél.

Export Amerika és Angolországba.

Báti toilettek
és jelmezek
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.